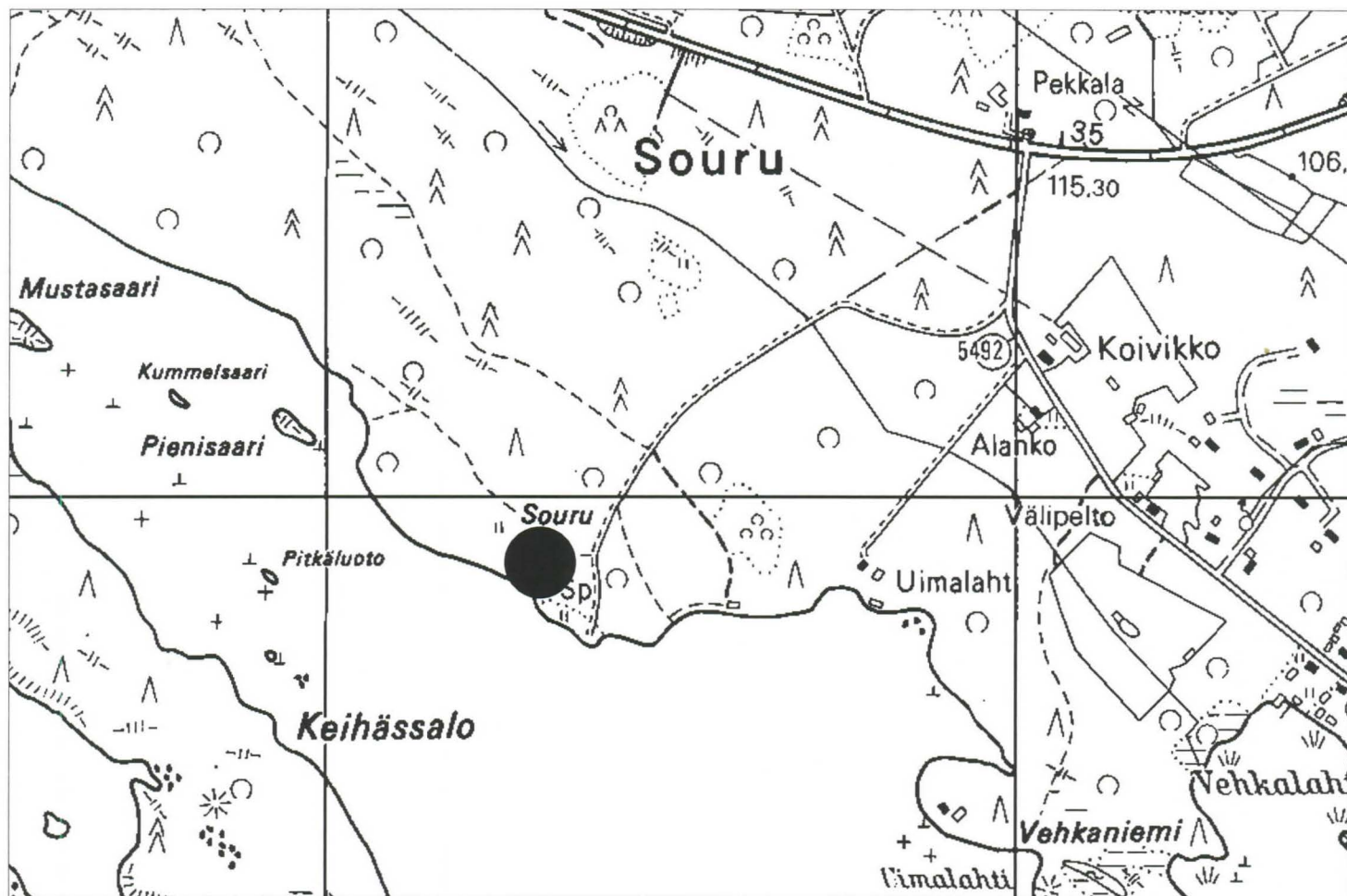

Karttula Sourun ruukki
Ruukinalueen kartoitus, muinaismuistopolun raivaus & höyrykoneen
savupiipun alaosan koekaivaus
2001

Museovirasto/rakennushistorian osasto
V. -P. Suhonen

Peruskartteote - Karttula Souru

<i>Arkisto- ja rekisteritiedot</i>	2
<i>1. Johdanto</i>	4
<i>2. Ruukin historian pääpiirteet</i>	4
<i>3. Ruukinalue nykyään</i>	5
<i>4. Höyrykoneen savupiipun alaosan paljastus</i>	5
4.1. Menetelmä	5
4.2. Havainnot	6
4.2.1. Piipun itäpuoli	6
4.2.2. Piipun eteläpuoli	6
4.2.3. Piipun länsipuoli	6
4.2.4. Piipun pohjoispuoli	6
<i>5. Inventointi ja muinaismuistopolku</i>	7
5.1. Inventoinnin toteutus	7
5.2. Muinaisjäännöspolun raivaus	7
5.3. Kohdeluettelo	9
<i>6. Tulokset</i>	47

Liitteet:

1. Diakuvaluettelo
2. Mustavalkonegatiivit
3. Yleiskartta
4. Profiili- ja tasokartat

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kunta:	Karttula.
Kylä:	Soinlahti.
Tila:	8: 34.
Kohteen laji:	Ruukinalue.
Ajoitus:	n. 1860 → nykyaika.
Peruskartta:	3242 03 Syvänniemi.
Koordinaatit:	Y \square = 35 06300, \square = 69 72900, Z = n. 98-115 m.
Maanomistaja:	Karttulan kunta.
Tutkimuksen laatu:	Höyrykoneen piipun alaosan paljastaminen, ruukin alueen kartoitus ja muinaisjäännöspolun raivaus.
Tutkimuslaitos:	Museovirasto, Rakennushistorian osasto.
Kenttätyöaika:	25.6 - 6.7.2001 & 16.7 - 27.7.2001.
Hankkeen rahoittaja:	Työministeriö.
Aikaisemmat tutkimukset:	Härö, Erkki 1983: Ruukki-inventointi. Museovirasto, rakennushistorian osasto. Väisänen, Juha 1998 (Insinööritoimisto Juhani Väisänen KY): Sourun ruukin savupiipun kuntoarvio ja kunnostustyön kustannusarvio. Museovirasto, rakennushistorian osaston topografinen arkisto. Pajunen, Heimo & Maaranen, Päivi 1998: Arkeologisen kulttuuriperinnön hoito Itä-Suomen ruukkikohteissa Juankoski Säyneinen, Karttula Souru ja Vieremä Salahmi. Museoviraston arkeologian osaston hoitoyksikkö. Forsström, Alpo & Latikka, Jaakko 2000: Karttula, Sourun ruukki, Piipun dokumentointi ja yleiskartoitus. Museovirasto, rakennushistorian osaston topografinen arkisto.
Kartat:	Storskiiftskartan öfver Soinlaks By af Kuopio socken och Län. Upprättad år 1781 af M. Hacksell. Pohjois-Savon maanmittaustoimiston arkisto. Kukkolan tiluslohkominen vna 1900. Varamaamittari A. Hannikainen. (Lohkomiskartan pohjana on alueen vuoden 1868 kartta.) Pohjois-Savon maanmittaustoimiston arkisto. Sourun rautatehdas, asemakartta. Souru toukokuussa 1900. Museovirasto, rakennushistorian osaston topografinen arkisto. Pohjapiirustus Sourun tehtaasta. (Tekoaika ?) Museovirasto, rakennushistorian osaston topografinen arkisto.
Kirjallisuus:	Muistitietoa Sourun ruukista. Kuopion Isänmaallisen seuran toimituksia 8. Aarni VIII, 60-vuotisjuhlajulkaisu 1944. Kuopio. Laine, Eevert 1948: Suomen vuoroitimi 1809-1884, II, Ruukit. Helsinki.

Tuomainen, Juhapekka 2001: Keihästaival, Historian murros Syväniemellä. Saarijärvi.

Suulliset tiedonannot:

Olavi Ek 26.7.2001 (s. 1926. Osoite:

Keihäskoskentie 64, Syväniemi, Karttula; p. 017-3841103).

Diapositiivit:

RHO 124 798: 1 – 235.

Mustavalkonegatiivit:

RHO 124 799: 1 – 62.

1. Johdanto

Museoviraston rakennushistorian osasto on suorittanut vuodesta 1996 lähtien Pohjois-Savon alueella olevien rautaruukkien restaurointeja. Kohteet on valittu teollisuus- ja kulttuurihistoriallisen merkityksen perusteella. Tarkoituksena on tuoda seudun teollisuusperinne esille Pohjois-Savon Ruukkikierros-nimisen matkailureitin avulla.

Sourun ruukin vuoden 2001 restaurointitöiden yhteydessä suoritettiin sekä ympäristön kartoitus että muinaisjäännöspolun raivaus. Lisäksi höyrykoneen savupiipun ympärille avattiin kaivausalue, jotta saataisiin tietoa siitä miten kohdalla olevat rakenteet tulee suojata ennen piipun kunnostustöiden aloittamista¹. Tutkimuksia johti V. -P. Suhonen. Apulaistutkijoina toimivat Donald Lillqvist ja Jaakko Latikka.

2. Ruukin historian pääpiirteet

Venäläiset aatelismiehet kenraalimajuri Peter Feodorov Semjannikov ja everstiluutnantti vuori-insinööri Vasili Appolovitš Poletika päättivät Sourun ruukin rakentamisesta vuonna 1867. Ratkaisuun vaikuttivat Karttulan alueen vapaa työvoima, laajat metsät ja rikkaat järvimalmijärvet. Ruukki oli Itä-Suomen suurimpia, ja sen tuotteet oli tarkoitettu Venäjän markkinoille.

Sourun ruukin omistajina toimivat Nevan Konepaja (1868 - 1870), Venäläinen Kone- ja Vuorityölaitosyhtiö (1870 - 1889), Pietarin Rauta- ja Rautalanka Oy (1889 - 1899) ja kuopiolainen Isak Löf (1899 - 1913). Raudanvalmistus päättyi Sourussa vuonna 1908. Syynä oli se, että Suomen vanhentunutta teknologiaa käyttänyt rautateollisuus menetti kilpailukykynsä Venäjän markkinoilla. Ruukin lakkauttamisen jälkeen paikan haltuunsa hankkinut Herman Saastamoinen keskittyi pelkästään laajan metsäomistuksen hyödyntämiseen.

¹ Alustavista tutkimuksista huolimatta paikalla olevat rakenteet jäivät suojaamatta ja vaurioituivat pahasti kunnostustöiden yhteydessä.

3. Ruukinalue nykyään

Sourun ruukin keskus oli vuonna 1868 käyttöön otettu tehdas eli valssilaitos, jonka eri osissa toimivat mm. konttori, masuuni, paja ja konehuone. Tehtaan lähiympäristössä oli muita raudanvalmistukseen ja teollisuustoimintaan liittyneitä rakennuksia ja rakenteita. Esimerkiksi hiilimiiluja, hiilenpolttouuneja, varastoja, tiilitehdas ja ratapenkkoja. Lisäksi teollisuusalueen välittömässä yhteydessä olleen Sourun yhdyskunnan käytössä olivat mm. asuinkortteli, viinitupa, kauppa, apteekki, sairaala, yhteissauna, urheilukenttä ja koulu. Tuonaikaiselle maaseudulle poikkeuksellisen kaupunkimaisen kokonaisuuden kruunasivat katuviitat ja kaasupalot.

Sourun tehdas purettiin lähes kokonaan vuonna 1941; ainoastaan höyrykoneen savupiippu jätettiin muistoksi jälkipolville. Muista ruukinalueen rakennuksista on ehjänä enää vain ns. hovin sauna. Vaikka ruukinaikaisille asemakartoille merkityt rakennukset on joko tuhottu tai purettu, on maastossa yhä havaittavissa lähes kaikkien paikat. Lisäksi alueella on kartoilta puuttuvia vanhoja teitä, ratapenkkoja, kaivoja, hiilimiiluja ja kellareita.

4. Höyrykoneen savupiipun alaosan paljastus

4.1. Menetelmä

Savupiipun alaosan ympärille kaivettiin noin metrin leveä ja 16 metriä pitkä koeoja. Työ suoritettiin poistamalla purkujäte luonnollisena kerroksena ehjänä säilyneen rakenteen päältä. Työvälineinä käytettiin lapiota ja kaivauslastoja. Esiin saatu rakennetaso dokumentoitiin piirtämällä taso- ja profiilikarttoja sekä valokuvaamalla dia- ja mustavalkofilmillä.

4.2. Havainnot

4.2.1. Piipun itäpuoli

Piipun itäpuolen eteläosasta tuli purkujätteen (lähinnä tiilimurska ja laasti) alta esiin betonilattia, keskiosasta tiiliseinänperustus ja pohjoisosasta tiililattia (RHO dia 124 798: 1-15). Jälkimmäisen päällä oli puusta ja raudasta tehty kehikko (RHO dia 124 798: 10-15). Kyseessä saattoi olla tehtaan pohjakaavakarttaan merkityn porraskennelman jäännös. Pienen kaivausalueen vuoksi varmoja päätelmiä ei kuitenkaan voitu tehdä .

4.2.2. Piipun eteläpuoli

Kun piipun eteläpuolelta poistettiin turve, esille tuli yhtenäinen tiilipeti (RHO dia 124 798: 16-22). Pienen kaivausalueen vuoksi ei voitu tehdä päätelmää oliko kyseessä lattiataso, seinänperustus vai jonkun muun rakenteen osa.

4.2.3. Piipun länsipuoli

Piipun länsipuolella tuli turpeen alta esiin lähes yhtenäinen tiilipeti; ainoastaan keskellä piipun aukon kohdalla oli tiilimurskaa täynnä oleva syväne (RHO dia 124 798: 23-35).

4.2.4. Piipun pohjoispuoli

Piipun pohjoispuolen länsiosassa oli tiiliseinän perustus ja itäosassa tiililattia (RHO dia 124 798: 36-46). Tiililattia oli sama kuin piipun itäpuolella.

5. Inventointi ja muinaismuistopolku

5.1. Inventoinnin toteutus

Inventoinnin päämääränä oli Sourun ruukinalueella olevien vanhojen rakenteiden paikantaminen ja kartoittaminen. Samassa yhteydessä valittiin muinaisjäännöspolun kulkureitti ja määritettiin muinaisjäännösalueen rajat.

Maastossa kuljettaessa käytettiin hyväksi vanhoja karttoja. Ensin paikannettiin niihin merkityt rakenteet. Vasta sen jälkeen käytiin läpi loput alueesta. Kohteet merkittiin peruskartalle ja valokuvattiin.

Inventoinnin jälkeen koko alue kartoitettiin takymetrillä (liitteet 3 ja 5).

Inventoinnin käytännön toteutuksen suurimpana ongelmana oli kasvillisuuden suuri peittävyys. Kenttätyöt suoritettiin huonoimpana mahdollisena vuoden aikana eli keskikesällä. Tiheän kasvipeitteen lisäksi havaintomahdollisuuksia vaikeutti huomattavasti se, että metsähoitoyhdistys ei ollut korjannut metsästä edellisinä vuosina kaatamiaan puita. Kohteen kartoitus on puutteellinen; kaikkia mahdollisia rakenteita ei ole pystytty löytämään. Lisäinventointi tulisi suorittaa keväällä lumen sulettua tai myöhäissyksyllä ennen lumen tuloa.

5.2. Muinaisjäännöspolun raivaus

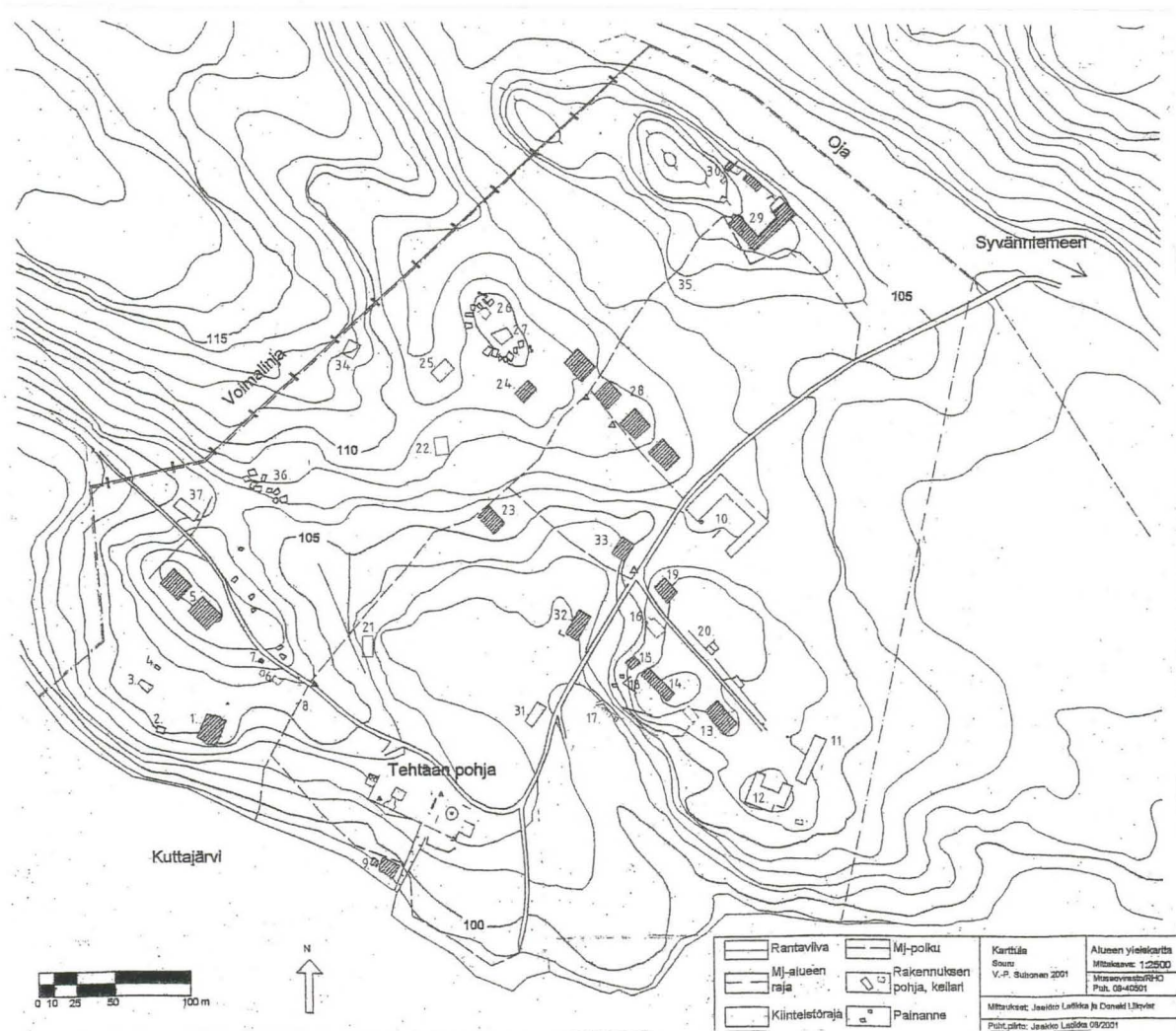
Karttulan Sourun ruukin alueella kesällä 2001 tehtyjen raivaustöiden päätavoitteena oli muinaismuistopolun avaaminen. Päämääränä oli reitin ja sen lähiympäristön muokkaaminen siten, että maisemaan kerrostunut menneisyys tulisi esille. Samalla pyrittiin kuitenkin säilyttämään luonnon arvoja pitämällä osa kohteesta täysin luonnontilassa. Lisäksi tällöin ero raivatun ja raivaamattoman maaston välillä on helposti havaittavissa.

Muinaisjäännöspolun linja ja suuri osa sen varrella olevista rakennuksista perusraivattiin kesällä 2001. Joitakin kohteita ja alueita jätettiin tarkoituksella kasvillisuuden peittoon. Raivattaviksi valituista rakenteista kaadettiin vesakko, niitettiin heinävärtinen kasvillisuus, poistettiin osa pensaskasvillisuudesta ja harvennettiin suuria puita, etupäässä kuusia. Vaikeissa kohdissa, kuten kivijalkojen päällä, kasvavia puita ei puutteellisen työvarustetason ja käytettävissä olleen ajan vähyyden vuoksi yritetty poistaa. Itse polun kohdalta poistettiin kaikki puut ja niitettiin kasvit noin 3 - 5 metrin leveydeltä.

Valmis muinaisjäännöspolku tulee antamaan kävijöille mahdollisuuden valita oman mielenkiinnon tai kunnan perusteella eri pituisia reittivaihtoehtoja. Ajatuksena on, että mitä pitemmän matkan valitsee sitä tarkemman kuvan ruukin alueen toiminnallisesta jaosta saa. Lyhyin vaihtoehto keskittyy lähinnä ruukinydinalueella oleviin teollisuusjäännöksiin, muihin sisältyy lisäksi mm. ruukintyöntekijöiden asuinalue.

5.3. Kohdeluettelo

Inventointikohteet

5.3. Kohdeluettelo

Inventointikohteet

Kohde 1	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (hiiliuuni?).
Lukumäärä	1
Luokka²	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Kivijalan ympäröimä kumpare, jonka laajuus on noin 11 x 16 metriä ja korkeus 1,5 metriä. Kumpareen pohjoispäässä on mahdollisesti kellarinpaikka. Kivijalan korkeus on noin 0,5 metriä ja se koostuu noin 0,5 metriä halkaisijaltaan olevista kivistä. Kivijalan päällä on jonkin verran tiilirakenteiden jäännöksiä.
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto v. 2002.
Diakuvat	RHO 124 798: 48-54.
Mustavalkokuvat	RHO 124 799: 57-58.

² Luokka I = säilytettävä kaikissa olosuhteissa; Luokka II = voidaan vapauttaa tutkimusten jälkeen; Luokka III = tuhoutunut.

Kohde 2	
Tyyppi	Kuoppa(kellari?).
Lukumäärä	2
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Kaksi heinäkasvillisuuden peittämää kuoppaa, joiden halkaisijat ovat noin 1 - 2 metriä ja syvyydet 0,5 metriä. Kuuluvat mahdollisesti rinnettä pitkin alas rantaan suuntautuvaan suureen rakennukseen. Kyseisen mahdollisen rakennuksen muotoa tai luonnetta ei saatu huonojen havainto-olosuhteiden (tiheä kasvillisuus) vuoksi määritettyä.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Heinäkasvillisuus niitettävä, puustoa harvennettava ja vesakkoa kaadettava.
Diakuvat	RHO 124 798: 55-56.

Kohde 3	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Tiheän vesakon, pensaikon ja heinäkasvillisuuden alta erottuu noin 14 x 6 metriä laaja itä-länsisuuntainen rakennus. Joissakin kohdissa esillä on noin 0,5 - 1 metrin korkeita katkelmia harmaakivisestä kivijalasta.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Puustoa harvennettava, vesakko kaadettava, heinäkasvillisuus niitettävä.
Diakuvat	RHO 124 798: 57-58.
Mustavalkokuvat	RHO 124 799: 59-60.

Kohde 4	
Tyyppi	Rakennuksen pohja?
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Erittäin tiheän heinä- ja pensaskasvillisuuden alta erottuu noin 2 x 2 metriä laaja kiveys. Rakenteen todellinen luonne ja todellinen laajuus jäivät huonojen havainto-olosuhteiden vuoksi selvittämättä.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Pensaita harvennettava, heinäkasvillisuus niitettävä.
Diakuvat	RHO 124 798: 59.

Kohde 5	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (hiilenpolttouuni?).
Lukumäärä	2
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Kaksi noin 16 x 12 metriä laajaa rakennuksen pohjaa. Itäisemmässä on paikoitellen selvästi erottuva harmaakivinen yksikerroksinen kivijalka, jonka korkeus on n. 0,3 metriä. Lisäksi kyseisen rakennuksen sisäpuolella on kaksi noin 1 - 1,5 metriä korkeaa kumpareta. Läntisempi kivijalka erottuu heikommin. Lisäksi sen sisäpuolella on vain yksi noin 1 - 1,5 metriä korkea kumpare. Tämän rakennuksen eteläpuolisella loivalla rinteellä on harmaakivillä reunustettu terassi.
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto v. 2002. Puuston lisäharventamista harkittava.
Diakuvat	RHO 124 798: 60-70.
Mustavalkokuvat	RHO 124 799: 61-62.

Kohde 6	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	III
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Pensas- ja heinäkasvillisuuden alta erottuu noin 4 - 6 metriä laaja kivijalka. Rakennus on ilmeisesti osittain tuhoutunut tienrakennuksen yhteydessä.
Hoitotilanne	Ei raivaustarvetta.
Jatkotoimenpiteet	Heinäkasvillisuus niitettävä.
Diakuvat	RHO 124 798: 71.

Kohde 7	
Tyyppi	Kuoppa
Lukumäärä	2
Luokka	III
Ajoitus	Ruukinaikainen?
Kuvaus	Kaksi tiheän heinäkasvillisuuden peitossa olevaa kuoppaa. (a) Halkaisija 2 metriä, syvyys 1 metri. (b) Halkaisija 1 metri, syvyys 1 metri.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Annetaan olla nykyisessä olomuodossaan. Kannattaa hoitaa vain jos alueella on mahdollista tehdä laajempia niittoja.
Diakuvat	RHO 124 798: 72.

Kohde 8	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Tiheän heinäkasvillisuuden ja vesakon peitossa oleva noin 5 x 3 metriä laaja rakennuksen pohja. Jäännös muodostaa noin metrin korkuisen kumpareen. Rakennuksen vierellä on noin 2 x 3 metriä laaja kuopanne, jonka itäseinässä on 0,4 metriä korkea tiiliseinä.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Heinäkasvit niitettävä, vesakko kaadettava.
Diakuvat	RHO 124 798: 73-75

Kohde 9	
Tyyppi	Laiturirakenne
Lukumäärä	2
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Kivestä ja tiilestä koostuva noin 10 x 20 metriä laaja iso kumpare, jonka länsipuolella on noin 3 metriä halkaisijaltaan oleva pieni kumpare.
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto ja raivausjätteiden haravointi v. 2002.
Diakuvat	RHO 124 798: 54, 76-77.

Kohde 10	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (navetta).
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaika → n. 1950-luku ³ .
Kuvaus	Navetan kivijalka, jonka laajuus on noin 22 x 25 metriä ja korkeus noin 0,5 metriä. Perustus koostuu isoista lohkokivistä ja laastista. Rakennukseen kuuluneesta kaivosta on jäljellä kuoppa.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Heinäkasvillisuus niitettävä, pensaita harvennettava.
Diakuvat	RHO 124 798: 78-81.

³ Suullinen tiedonanto Olavi Ek 26.7.2001.

Kohde 11	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (asuinrakennus, talli, navetta, paja) ⁴ .
Lukumäärä	4
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaika → n. 1940-luku ⁵ .
Kuvaus	Hyvin hoidetulla puutarha- / kasvima-alueella on neljän pienen itä-länsisuuntaisen rakennuksen pohjat. Jäännösten nykytila etelästä pohjoiseen on seuraava: A. Kivijalan laajuus on noin 3 x 8 metriä. Pienistä kivistä, tiilestä ja laastista koostuva kivijalka on enimmillään noin 0,5 metriä korkea. Sisäpuolella on betonilattian jäännöksiä. Rakennuksen päälle on siirretty vanha aitta. B. Rakennuksen paikalla on kasvima-alue. Itse rakennuksesta ei näy kasvimaan muodon lisäksi muita merkkejä. C. Noin 3 x 8 metriä laaja rakennus. Etelä - ja itäpuolella on jäljellä osia noin 0,5 metrin korkuisesta kivistä, tiilestä ja laastista koostuneesta kivijalasta. Paikalla kasvaa nykyään marjapensaita. D. Rakennus on täysin tiheän kasvillisuuden peittämä.
Hoitotilanne	Hyvin hoidettu puutarha- / kasvima-alue.
Jatkotoimenpiteet	Ei raivaustarvetta.
Diakuvat	RHO 124 798: 82-91.

⁴ Suullinen tiedonanto Olavi Ek 26.7.2001.

⁵ Suullinen tiedonanto Olavi Ek 26.7.2001

Kohde 12	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (ns. Sourun hovi).
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukin aika → 1940-luvun loppu ⁶ .
Kuvaus	Ruohovartisen kasvillisuuden ja isojen puiden peitossa rakennuksen kivijalka, jonka laajuus on 24 x 20 metriä ja korkeus 0,5 - 1 metriä. Perustus koostuu isoista lohkokivistä.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Ei raivaustarvetta.
Diakuvat	RHO 124 798: 92-94.

⁶ Suullinen tiedonanto Olavi Ek 26.7.2001.

Kohde 13	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaika → 1980-luku.
Kuvaus	Rakennuksen kivijalka, jonka laajuus on noin 17 x 10 metriä ja korkeus noin 1 metri. Perustus koostuu isoista lohkokivistä, joiden väliin on asetettu laastia ja pienempiä kiviä. Kivijalan päällä on paikoitellen seinähirsien jäännöksiä. Rakennuksen alla on yhä käytössä oleva kellari.
Hoitotoimenpiteet	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto v. 2002.
Diakuvat	RHO 124 798: 95-100.

Kohde 14	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (asuintalo).
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaika → 1940-luku (?).
Kuvaus	Rakennuksen kivijalka, jonka laajuus on 8 x 5 metriä ja korkeus noin metri. Perustus koostuu lohkokivistä ja laastista.
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto v. 2002.
Diakuvat	RHO 124 798: 101-103.

Kohde 15	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaika → ?
Kuvaus	Asuinrakennuksen kivijalka, jonka laajuus on 25 x 7 metriä. Perustus koostuu isoista ja pienistä kivistä, joiden välissä on laastia.
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto v. 2002.
Diakuvat	RHO 124 798: 104-107.

Kohde 16	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (makasiini).
Lukumäärä	2
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaika → 1940-luku.
Kuvaus	Rakennuksen lohkokivinen kivijalka, jonka laajuus on noin 10 x 10 metriä ja korkeus n. 0,5 metriä. Eteläpuolella on n. 4 x 4 metriä laajan rakennuksen paikka.
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto v. 2002.
Diakuvat	RHO 124 798: 108-109.

Kohde 17	
Tyyppi	Perunakellari ⁷
Lukumäärä	4 - 5.
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Rinteellä on ainakin neljän perunakellarin jäännökset: 1) Kellarin syvyys on 1,5 metriä, pituus 4 metriä ja leveys 2 metriä. Rakenne on muuten hyvässä kunnossa paitsi, että katto on romahtanut. Seinät on tehty harmaakivistä. Ovenpielet erottuvat selvästi. 2) Kellarin syvyys on metri, pituus 3 metriä ja leveys 2,5 metriä. Rakenne on täysin aluskasvillisuuden peitossa; ainoastaan muutamissa kohdissa erottuu tiiliseinän osia. 3) Muuten samanlainen kuin kellari 1 paitsi, että huonommassa kunnossa. Kuoppa on täynnä hakkuujätettä. 4) Samanlainen kuin kellarit 1 ja 3. Erittäin hyvin säilyneet harmaakiviset seinät. Kellarin neliömäinen pohjakaava erottuu.
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto v. 2002. Jos mahdollista, kellarit on tyhjennettävä roskasta ja hakkuujätteestä.
Diakuvat	RHO 124 798: 110-117.

⁷ Suullinen tiedonanto Olavi Ek 26.7.2001

Kohde 18	
Tyyppi	Kiviterassi.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen?
Kuvaus	Mäen rinteän yläosassa on isoista harmaakivilohkareista tehty seinämä, jonka korkeus on 2 metriä ja pituus 21 metriä.
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto v. 2002.
Diakuvat	RHO 124 798: 118-119.

Kohde 19	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (asuinrakennus).
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Sammaleen peitossa oleva rakennuksen kivijalka, jonka laajuus on 10 x 8 metriä ja korkeus noin 0,5 - 1 metriä.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Heinäkasvillisuus niitettävä.
Diakuvat	RHO 124 798: 120-122.

Kohde 20	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (asuinrakennus/makasiini ⁸).
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaika → 1940-luku ⁹ .
Kuvaus	Asuinrakennuksen kivijalka, jonka laajuus on 20 x 12 metriä. Perustus koostuu rivissä olevista isoista harmaakivistä (halkaisija noin 0,5 metriä). Näkyvissä ei ole selvää ladontaa. Rakennuksen länsipäässä on mahdollisesti uunin paikka. Asuinrakennuksen jatkeena on ollut idässä makasiini. Sen kivijalasta on jäljellä ainoastaan isojen kivien muodostama rivi.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Heinäkasvit niitettävä, kuusia ja koivuja harvennettava.
Diakuvat	RHO 124 798: 123-127.

⁸ Suullinen tiedonanto Olavi Ek 26.7.2001

⁹ Suullinen tiedonanto Olavi Ek 26.7.2001

Kohde 21	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Synkässä kuusimetsässä sijaitseva noin 25 x 10 metriä laaja pohjois-eteläsuuntainen rakennus. Länsipuolella on oja, jota reunustaa kiveys.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Kuusia harvennettava.
Diakuvat	RHO 124 798: 128-130.

Kohde 22	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	III
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Tiheän havupuuston keskellä raivausjätteen peitossa oleva rakennus. Laajuus on noin 10 x 10 metriä. Sisäpuolella on jonkin verran tiiltä.
Hoitotilanne	Metsänhoitoyhdistys raivannut paikan.
Jatkotoimenpiteet	Raivausjätteet poistettava.
Diakuvat	RHO 124 798: 130-131

Kohde 23	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (navetta).
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaika → 1940-luku ¹⁰ .
Kuvaus	Navetan kivijalka, jonka laajuus on noin 8 x 10 metriä ja korkeus noin 0,5 metriä. Perustus on tehty lohkokivistä. Kivikerroksia on yleensä yksi, joillakin kohdilla kuitenkin kaksi. Rakennuksen lattiassa on kaksi kourua. Rakennuksen itäpuolella on selkeä eteisosa, joka laajuus on noin 4 x 8 metriä. Sen kivijalka koostuu riviin asetetuista isoista kivistä (halkaisija 0,5 m).
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto v. 2002.
Diakuvat	RHO 124 798: 132-138.

¹⁰ Suullinen tiedonanto Olavi Ek 26.7.2001

Kohde 24	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Rakennuksen kivijalka, jonka laajuus on noin 6 x 12 metriä ja korkeus 0,4 metriä. Perustus koostuu lohkokivistä ja se on paikasta riippuen yksi- tai kaksikerroksinen. Sisäpuolella on kaksi noin metrinhölkörkuista kumpareta. Toisessa näkyy selvä tiilirakenne. Kyseessä on mahdollisesti uuni.
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto v. 2002.
Diakuvat	RHO 124 798: 139-144.

Kohde 25	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (navetta).
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Rakennuksen kivijalka, jonka laajuus on noin 6 x 12 metriä ja korkeus 0,4 metriä. Perustus on tehty lohkokivistä. Rakennuksen lattiassa on kaksi kourua.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Ei raivaustarvetta.
Diakuvat	RHO 124 798: 145-147.

Kohde 26	
Tyyppi	Kuoppa (tiilenpoltouuni?)
Lukumäärä	n. 10.
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Matalan mäen reunaa kiertävällä terassilla on vierekkäin ainakin kymmenen noin 0,5 metriä syvää, metrin leveää ja 2 metriä pitkää kuoppaa. Rakenteet ovat tiheässä kuusimetsässä, mutta ne erottuvat hyvin koska paikalla ei ole sammaleen lisäksi muuta aluskasvillisuutta.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Ei raivaustarvetta.
Diakuvat	RHO 124 798: 148-151.

Kohde 27	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (tiilitehdas).
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Synkässä kuusimetsässä tiheän puuston keskellä sijaitseva suuri rakennus (laajuus vähintään 15 x 10 m). Rakenteen todellinen luonne ja todellinen laajuus jäivät huonojen havainto-olosuhteiden vuoksi selvittämättä.
Hoitotilanne	Raivaamaton
Jatkotoimenpiteet	Ei raivaustarvetta.
Diakuvat	RHO 124 798: 152-153

Kohde 28	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (ns. tuparivi).
Lukumäärä	4
Luokka	II
Ajoitus	1900-luvun alku → 1960-luku.
Kuvaus	Vanhan kyläraitin pohjoissivulla on rivissä neljän asuinrakennuksen jäännökset. Kivijalkojen laajuudet ovat noin 10 x 10 metriä ja korkeudet noin 0,2 - 0,5 metriä. Perustukset koostuvat joko tiilistä tai lohkokivistä. Kolmessa rakennuksessa erottuu nurkassa oleva uunin paikka.
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto v. 2002. Voidaan harkita kuusien lisäharvennusta. Lisäksi rakennusten ympäristö pitää siistiä raivausjätteestä.
Mustavalkokuvat	RHO 124 799: 50-55.
Diakuvat	RHO 124 798: 154-166.

Kohde 29	
Tyyppi	Rakennuksen pohja (koulu- /suojeluskuntatalo).
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	1870-luku → 1949 ¹¹ .
Kuvaus	Rakennuksen kivijalka, jonka laajuus noin 30 x 10-20 metriä. Lohkokivinen perustus on erittäin hyvin säilynyt ja sen korkeus on 0,5 - 2 metriä (rinteen puoli). Kivijalan päällä on paikoitellen tiiliseinien jäännöksiä. Rakennukseen on kuulunut kellari.
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Heinävärtisten kasvit niitettävä, kivijalan päällä kasvavat koivut kaadettava.
Diakuvat	RHO 124 798: 167-194.
Mustavalkokuvat	RHO 124 799: 42-49.

¹¹ Tuomainen 2001: 167.

Kohde 30	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Rakennuksen kivijalka (laajuus n. 22 x 8 m). Lohkokivinen perustus on erittäin hyvin säilynyt ja sen korkeus on 0,5 - 2 metriä (rinteen puoli). Toisessa päässä kivijalan sisäpuolella on kellarinpaikka.
Hoitotilanne	Raivattu v. 2001.
Jatkotoimenpiteet	Niitto v. 2002. Kivijalan päällä kasvavien koivujen kaato harkinnan mukaan.
Diakuvat	RHO 124 798: 195-198.
Mustavalkokuvat	RHO 124 799: 42.

Kohde 31	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Rakennuksen kivijalka, jonka laajuus on 10 x 6 metriä. Yksikerroksinen perustus koostuu suurista kivistä (halkaisija 0,5 m). Rakennuksen etelä- ja länsipuolella on isot kuonakasat.
Hoitotilanne	Metsänhoitoyhdistys raivannut.
Jatkotoimenpiteet	Raivausjätteen pois kuljettaminen, niitto ja merkittyjen mäntyjen kaataminen.
Diakuvat	RHO 124 798: 199.

Kohde 32	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Hakkuujätteen peitossa oleva kivijalka, jonka laajuus on 20 x 8 metriä ja korkeus 0,3 metriä. Perustus koostuu suurista lohkokivistä (halkaisija 1 m).
Hoitotilanne	Metsänhoitoyhdistys raivannut.
Jatkotoimenpiteet	Raivausjätteen pois kuljettaminen, heinäkasvien niitto ja merkittyjen mäntyjen kaataminen.
Diakuvat	RHO 124 798: 199-203.

Kohde 33	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	
Kuvaus	Synkässä kuusimetsässä sijaitseva kivijalka, jonka laajuus on noin 12 x 10 metriä ja korkeus 0,5 metriä. Perustus on tehty isoista kivistä.
Hoitotilanne	Metsänhoitoyhdistys raivannut.
Jatkotoimenpiteet	Raivausjätteen pois kuljettaminen, heinäkasvien niitto ja merkittyjen mäntyjen kaataminen.
Diakuvat	RHO 124 798: 203-206.

Kohde 34	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen
Kuvaus	Kivijalka, jonka laajuus on noin 8 x 12 metriä ja korkeus 0,5 metriä. Perustus koostuu isoista lohkokivistä ja pienistä kivistä. Perustus on paikoin yksi, paikoin kaksikerroksinen. Rakennuksessa on käytössä oleva mäyrän pesä.
Hoitotilanne	Raivaamaton
Jatkotoimenpiteet	Ei raivaustarvetta.
Diakuvat	RHO 124 798: 207-209.

Kohde 35	
Tyyppi	Tieramppi
Lukumäärä	1
Luokka	III
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Tuparivin pohjoispuoliselta pellolta nousee koulumäelle vanha tieramppi, jonka laajuus on noin 6 x 20 metriä. Ramppi on reunustettu isoilla kivillä (halkaisija 0,5 m).
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Ei raivaustarvetta.
Diakuvat	RHO 124 798: 210.

Kohde 36	
Tyyppi	Hiilimiilu.
Lukumäärä	n. 10
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Raivatussa metsässä on vähintään kymmenen noin 2 metriä syvää ja 2 metriä halkaisijaltaan olevaa kuoppaa. Kuoppien seinät ovat hiilen mustaamia.
Hoitotilanne	Metsänhoitoyhdistys raivannut (puut jätetty korjaamatta).
Jatkotoimenpiteet	Kaadetut puut korjattava pois miilukuopista.
Diakuvat	RHO 124 798: 211-213.

Kohde 37	
Tyyppi	Rakennuksen pohja.
Lukumäärä	1
Luokka	II
Ajoitus	Ruukinaikainen.
Kuvaus	Mäntymetsässä oleva kivijalka, jonka laajuus on 6 x 12 metriä ja korkeus noin 0,4 metriä. Rakennus erottuu matalana neliömäisenä kumpareena.
Hoitotilanne	Raivaamaton.
Jatkotoimenpiteet	Ei raivaustarvetta.
Diakuvat	RHO 124 798: 213.

6. Tulokset

Sourun ruukin vuoden 2001 arkeologisten töiden tärkein tulos oli vanhojen rakenteiden kartoitus ja ympäristön perusraivaus. Kaikkia ruukinalueella olevia vanhoja rakenteita ei kuitenkaan ole vielä kyetty paikallistamaan. Tutkimukset suoritettiin huonoimpana mahdollisena ajankohtana eli keskikesällä. Tiheän kasvipeitteen vuoksi jopa joidenkin havaittujen rakenteiden laajuus ja luonne jäivät määrittämättä. Tulevaisuudessa paikalla on siten tehtävä täydennysinventointi.

Helsingissä 17.10.2001

V.-P. Suhonen

Liite 1

Diakuvat 2001

id	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM
124,798					
	1	Höyrykoneen savupiippu ennen tutkimusten aloittami	E -	VPS	25.6
	2	Piipun itäpuoli ennen tutkimusten aloittamista	E -	VPS	25.6
	3	Piipun itäpuolen alaosa kaivetaan esiin	E -	VPS	25.6.
	4	Piipun itäpuoli esiin kaivettuna.	NE-	VPS	25.6.
	5	Piipun itäpuoli esiin kaivettuna. Lähikuva.	EW-	VPS	25.6.
	6	Betoniattia ja seinäperustus	SE-	VPS	25.6.
	7	Betoniattia ja seinäperustus	SE-	VPS	25.6
	8	Betoniattia ja seinäperustus	SE-	VPS	25.6
	9	Betoniattia ja seinäperustus	E -	VPS	25.6
	10	Porrarakennelman jäännös	N -	VPS	25.6
	11	Porrarakennelman jäännös	N -	VPS	25.6
	12	Porrarakennelman jäännös	NE-	VPS	25.6
	13	Porrarakennelman jäännös	NE-	VPS	25.6
	14	Porrarakennelman jäännös	SE-	VPS	25.6
	15	Porrarakennelman jäännös	E -	VPS	25.6
	16	Piipun eteläpuoli ennen tutkimusten aloittamista	SE-	VPS	26.6
	17	Piipun eteläpuoli ennen tutkimusten aloittamista	SE-	VPS	26.6
	18	Piipun eteläpuolen tiilirakenne esiin kaivettuna	S -	VPS	26.6
	19	Piipun eteläpuolen tiilirakenne esiin kaivettuna	E -	VPS	26.6

id	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM
	20	Piipun eteläpuolen tiilirakenne esiin kaivettuna	SE-	VPS	26.6
	21	Piipun eteläpuolen tiilirakenne esiin kaivettuna	SE-	VPS	26.6
	22	Piipun eteläpuolen tiilirakenne esiin kaivettuna	SE-	VPS	26.6
	23	Piipun länsipuoli ennen tutkimusten aloittamista	SW-	VPS	26.6
	24	Piipun länsipuoli ennen tutkimusten aloittamista. Lähi	SW-	VPS	26.6
	25	Piipun länsipuoli esiinkaivettuna	W -	VPS	26.6
	26	Piipun länsipuoli esiinkaivettuna	W -	VPS	26.6
	27	Piipun länsipuoli esiinkaivettuna	NW-	VPS	26.6
	28	Piipun länsipuoli esiinkaivettuna	SW-	VPS	26.6
	29	Piipun länsipuoli esiinkaivettuna	S -	VPS	26.6
	30	Piipun länsipuoli esiinkaivettuna	N -	VPS	26.6
	31	Piipun länsipuoli esiinkaivettuna. Pohjoispuoli.	SW-	VPS	26.6
	32	Piipun länsipuoli esiinkaivettuna. Pohjoispuoli	SW-	VPS	26.6
	33	Piipun länsipuoli esiinkaivettuna. Pohjoispuoli	SW-	VPS	26.6
	34	Piipun länsipuoli esiinkaivettuna. Pohjoispuoli	SW-	VPS	26.6
	35	Piipun länsipuoli esiinkaivettuna. Eteläpuoli.	NW-	VPS	26.6
	36	Piipun pohjoispuoli ennen tutkimusten aloittamista	N -	VPS	27.6
	37	Piipun pohjoispuoli ennen tutkimusten aloittamista	N -	VPS	27.6
	38	Pohjoispuolen itäosan tiililattia.	E -	VPS	27.6
	39	Pohjoispuolen itäosan tiililattia.	E -	VPS	27.6
	40	Tiililattia ja seinän perustus.	W -	VPS	27.6
	41	Tiililattia ja seinän perustus	NE-	VPS	27.6
	42	Tiililattia ja seinän perustus	NE-	VPS	27.6
	43	Tiililattia ja seinän perustus	NW-	VPS	27.6

id	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM
44		Tiilirakenne	N -	VPS	27.6
45		Tiilirakenne	W -	VPS	27.6
46		Tiilirakenne	W -	VPS	27.6
47		Tutkija V.-P. Suhonen	S -	DL	26.6
48		Inventointikohde 1. Tilanne ennen raivausta.	S -	VPS	28.6
49		Inventointikohde 1. Tilanne ennen raivausta.	S -	VPS	28.6
50		Sourun piippu inventointikohde 1:n päältä kuvattuna	E -	VPS	25.7
51		Inventointikohdetta 1 raivataan	E -	VPS	25.7
52		Inventointikohdetta 1 raivataan	E -	VPS	25.7
53		Inventointikohdetta 1 raivataan	N -	VPS	25.7
54		Inventointikohde 9 raivauksen jälkeen (Huom.Korjaus	NW-	VPS	26.7.
55		Inventointikohde 2	S -	VPS	26.6
56		Inventointikohde 2	NW-	VPS	26.6
57		Inventointikohde 3	W -	VPS	26.6
58		Inventointikohde 3	E -	VPS	26.6
59		Inventointikohde 4	N -	VPS	26.6
60		Inventointikohde 5 ennen raivausta	E -	VPS	27.6
61		Inventointikohde 5 ennen raivausta	E -	VPS	27.6
62		Inventointikohde 5 ennen raivausta	SE-	VPS	27.6
63		Inventointikohde 5 ennen raivausta	NE-	VPS	27.6
64		Inventointikohde 5 ennen raivausta	NE-	VPS	27.6
65		Inventointikohde 5 raivauksen jälkeen.	NE-	VPS	24.7
66		Inventointikohde 5 raivauksen jälkeen.	NE-	VPS	24.7
67		Inventointikohde 5 raivauksen jälkeen.	NW-	VPS	24.7

id	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM
68		Inventointikohde 5 raivauksen jälkeen.	NW-	VPS	24.7
69		Inventointikohde 5 raivauksen jälkeen.	E -	VPS	24.7
70		Inventointikohdetta 5 raivataan	N -	VPS	24.7
71		Inventointikohde 6.	SE-	VPS	27.6
72		Inventointikohde 7	E -	VPS	27.6
73		Inventointikohde 8	S -	VPS	27.6
74		Inventointikohde 8	W -	VPS	27.6
75		Inventointikohde 8. Lähikuva.	W -	VPS	27.6
76		Inventointikohde 9.	W -	VPS	27.6
77		Inventointikohde 9	N -	VPS	27.6
78		Inventointikohde 10.	W -	VPS	28.6
79		Inventointikohde 10.	S -	VPS	28.6
80		Inventointikohde 10.	W -	VPS	28.6
81		Inventointikohde 10.	S -	VPS	28.6
82		Inventointikohde 11	W -	VPS	28.6
83		Inventointikohde 11	SW-	VPS	28.6
84		Inventointikohde 11	SW-	VPS	28.6
85		Inventointikohde 11	W -	VPS	28.6
86		Inventointikohde 11	SW-	VPS	28.6
87		Inventointikohde 11	W -	VPS	28.6
88		Inventointikohde 11	SW-	VPS	28.6
89		Inventointikohde 11	NW-	VPS	28.6
90		Inventointikohde 11	SW-	VPS	28.6
91		Inventointikohde 11	SW-	VPS	28.6

id	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM
	92	Inventointikohde 12	NE-	VPS	28.6
	93	Inventointikohde 12	W -	VPS	28.6
	94	Inventointikohde 12	E -	VPS	28.6
	95	Inventointikohde 13	E -	VPS	28.6
	96	Inventointikohde 13	S -	VPS	28.6
	97	Inventointikohde 13	S -	VPS	28.6
	98	Inventointikohde 13	S -	VPS	28.6
	99	Inventointikohde 13	SE-	VPS	28.6
	100	Inventointikohde 13	S -	VPS	28.6
	101	Inventointikohde 14	E -	VPS	28.6
	102	Inventointikohde 14	E -	VPS	28.6
	103	Inventointikohde 14	E -	VPS	28.6
	104	Inventointikohde 15	NE-	VPS	28.6
	105	Inventointikohde 15	N -	VPS	28.6
	106	Inventointikohde 15	E -	VPS	28.6
	107	Inventointikohde 15	NW-	VPS	28.6
	108	Inventointikohde 16	W -	VPS	28.6
	109	Inventointikohde 16	W -	VPS	28.6
	110	Inventointikohde 17	S -	VPS	25.7
	111	Inventointikohde 17	S -	VPS	25.7
	112	Inventointikohde 17	S -	VPS	25.7
	113	Inventointikohde 17	S -	VPS	25.7
	114	Inventointikohde 17	S -	VPS	25.7
	115	Inventointikohde 17	W -	VPS	25.7

id	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM
	116	Inventointikohde 17	SW-	VPS	25.7
	117	Inventointikohde 17	SW-	VPS	25.7
	118	Inventointikohde 18	S -	VPS	25.7
	119	Inventointikohde 18	SW-	VPS	25.7
	120	Inventointikohde 19	S -	VPS	28.6
	121	Inventointikohde 19	S -	VPS	28.6
	122	Inventointikohde 19	S -	VPS	28.6
	123	Inventointikohde 20	W -	VPS	28.6
	124	Inventointikohde 20	W -	VPS	28.6
	125	Inventointikohde 20	S -	VPS	28.6
	126	Inventointikohde 20	N -	VPS	28.6
	127	Inventointikohde 20	S -	VPS	28.6
	128	Inventointikohde 21	NW-	VPS	29.6
	129	Inventointikohde 21	S -	VPS	29.6
	130	Inventointikohde 22	W -	VPS	29.6
	131	Inventointikohde 22	E -	VPS	28.6
	132	Inventointikohde 23 ennen raivausta.	S -	VPS	24.7
	133	Inventointikohde 23 raivauksen jälkeen	S -	VPS	24.7
	134	Inventointikohde 23 raivauksen jälkeen	N -	VPS	24.7
	135	Inventointikohde 23 raivauksen jälkeen	W -	VPS	24.7
	136	Inventointikohde 23. Rakennuksen itäpääty	S -	VPS	24.7
	137	Inventointikohde 23. Rakennuksen itäpääty	SE-	VPS	24.7
	138	Inventointikohde 23. Rakennuksen itäpääty	SW-	VPS	24.7
	139	Inventointikohde 24 ennen raivausta	E -	VPS	25.7

id	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM
140		Inventointikohde 24 ennen raivausta	E -	VPS	25.7
141		Inventointikohde 24 ennen raivausta	E -	VPS	25.7
142		Inventointikohde 24 ennen raivausta	E -	VPS	25.7
143		Inventointikohde 24 raivauksen jälkeen	N -	VPS	25.7
144		Inventointikohde 24 raivauksen jälkeen	E -	VPS	25.7
145		Inventointikohde 25	W -	VPS	25.7
146		Inventointikohde 25	S -	VPS	25.7
147		Inventointikohde 25	SW-	VPS	25.7
148		Inventointikohde 26	N -	VPS	25.7
149		Inventointikohde 26	W -	VPS	25.7
150		Inventointikohde 26	N -	VPS	25.7
151		Inventointikohde 26	N -	VPS	25.7
152		Inventointikohde 27	S -	VPS	25.7
153		Inventointikohde 27	E -	VPS	25.7
154		Inventointikohde 28a raivauksen jälkeen	SE-	VPS	16.7
155		Inventointikohde 28a raivauksen jälkeen	SE-	VPS	16.7
156		Inventointikohde 28a raivauksen jälkeen	SE-	VPS	16.7
157		Inventointikohde 28a raivauksen jälkeen	S -	VPS	16.7
158		Inventointikohde 28b ja raitti	W -	VPS	16.7
159		Inventointikohde 28b	SW-	VPS	16.7
160		Inventointikohde 28c	SW-	VPS	16.7
161		Inventointikohde 28c	SW-	VPS	16.7
162		Inventointikohde 28c	SE-	VPS	16.7
163		Inventointikohde 28c. Uunin paikka	SW-	VPS	16.7

id	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM
	164	Inventointikohde 28c. Uunin paikka	SE-	VPS	16.7
	165	Inventointikohde 28d	SW-	VPS	16.7
	166	Inventointikohde 28c. Uunin paikka	SE-	VPS	16.7
	167	Inventointikohde 29 ennen raivausta	S -	VPS	29.6
	168	Inventointikohde 29 ennen raivausta	S -	VPS	29.6
	169	Inventointikohde 29 ennen raivausta	N -	VPS	29.6
	170	Inventointikohde 29 ennen raivausta	W -	VPS	29.6
	171	Inventointikohde 29 ennen raivausta	W -	VPS	29.6
	172	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	W -	VPS	17.7
	173	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	W -	VPS	17.7
	174	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	W -	VPS	17.7
	175	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	W -	VPS	17.7
	176	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	W -	VPS	17.7
	177	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	SW-	VPS	17.7
	178	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	SW-	VPS	17.7
	179	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	SW-	VPS	17.7
	180	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	NW-	VPS	17.7
	181	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	SW-	VPS	17.7
	182	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	S -	VPS	17.7
	183	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	S -	VPS	17.7
	184	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	S -	VPS	17.7
	185	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	N -	VPS	17.7
	186	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	N -	VPS	17.7
	187	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	N -	VPS	17.7

id	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM
	188	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	NW-	VPS	17.7
	189	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	SE-	VPS	17.7
	190	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	E -	VPS	17.7
	191	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	S -	VPS	17.7
	192	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	E -	VPS	17.7
	193	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	W -	VPS	17.7
	194	Inventointikohde 29 raivauksen jälkeen	S -	VPS	17.7
	195	Inventointikohde 30	E -	VPS	17.7
	196	Inventointikohde 30	E -	VPS	17.7
	197	Inventointikohde 30	E -	VPS	17.7
	198	Inventointikohde 30	E -	VPS	17.7
	199	Inventointikohde 31	E -	VPS	28.6
	200	Inventointikohde 32	S -	VPS	28.6
	201	Inventointikohde 32	E -	VPS	28.6
	202	Inventointikohde 32	SE-	VPS	28.6
	203	Inventointikohde 32	E -	VPS	28.6
	204	Inventointikohde 33	S -	VPS	28.6
	205	Inventointikohde 33	SE-	VPS	28.6
	206	Inventointikohde 33	SE-	VPS	28.6
	207	Inventointikohde 34	W -	VPS	28.6
	208	Inventointikohde 34	E -	VPS	28.6
	209	Inventointikohde 34	S -	VPS	28.6
	210	Inventointikohde 35	SE-	VPS	28.6
	211	Inventointikohde 36	S -	VPS	25.7

id	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM
	212	Inventointikohde 36	S -	VPS	25.7
	213	Inventointikohde 36	S -	VPS	25.7
	214	Inventointikohde 37	SE-	VPS	25.7
	215	Sourun koululle johtava tie ennen raivausta	E -	VPS	27.6
	216	Sourun koululle johtava tie raivauksen jälkeen	E -	VPS	17.7
	217	Sourunraitti ennen raivausta	E -	VPS	27.6
	218	Sourun raitti raivauksen jälkeen	E -	VPS	17.7
	219	Ruukinniemeen johtava tie	NW-	VPS	17.7
	220	Lähikuva edellisestä	E -	VPS	17.7
	221	Muinaisjäänöspolku	N -	VPS	17.7
	222	Muinaisjäänöspolku	S -	VPS	17.7
	223	Muinaisjäänöspolku	S -	VPS	17.7
	224	Hirsiarkkujen jäännöksiä	E -	VPS	26.7
	225	Hirsiarkkujen jäännöksiä	W -	VPS	26.7
	226	Hirsiarkkujen jäännöksiä	W -	VPS	26.7
	227	Höyrykoneen savupiippu	S -	VPS	27.6
	228	Savupiipun seinässä oleva kaiverrus (1899)	SE-	VPS	27.6
	229	Savupiippu		VPS	27.6
	230	Tehtaan länsipää	SW-	VPS	26.7
	231	Tehtaan länsipään kivijalkaa	W -	VPS	26.7
	232	Tehtaan itäpää	W -	VPS	26.7
	233	Tehdasta kartoitetaan. Kuvassa D. Lillqvist	W -	VPS	18.7
	234	Aluetta kartoitetaan. Kuvassa Jaakko Latikka	E -	VPS	25.7

Liite 2

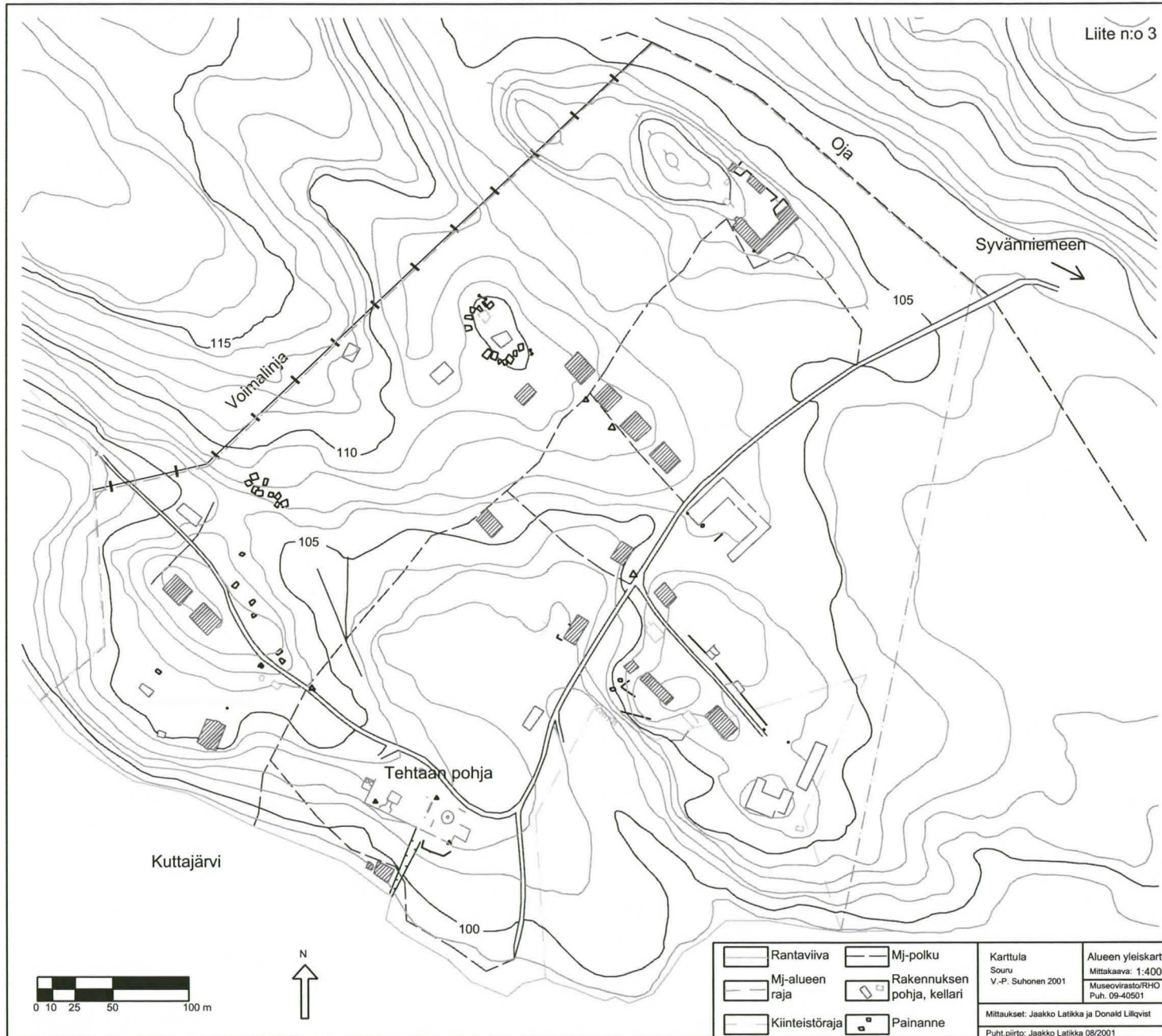
Mustavalkokuvat 2001

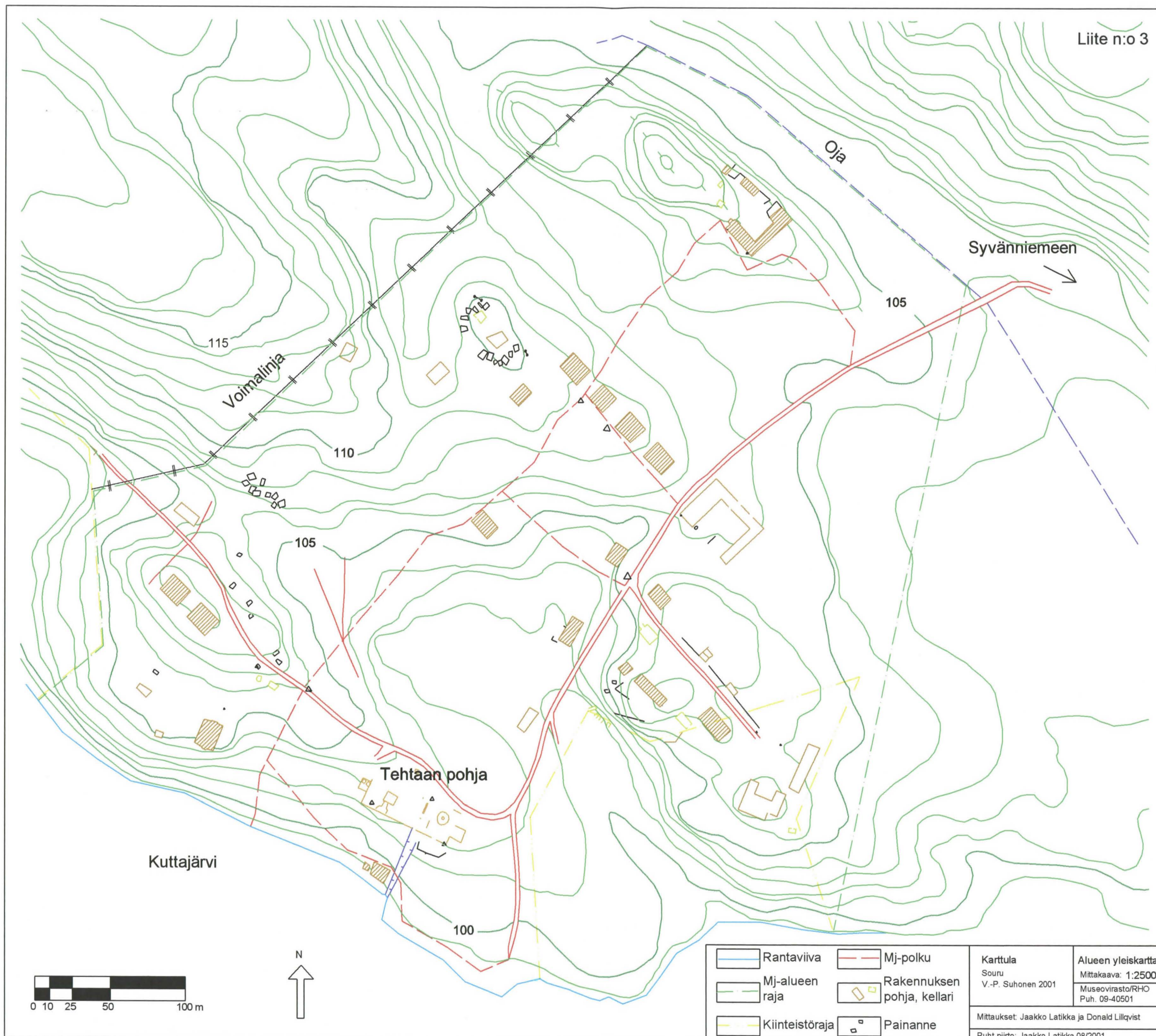
ID	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM	Vuosi
124,799	1	Savupiipun länsipuoli ennen kaivausta	NE-	VPS	26.6	2001
124,799	2	Savupiipun länsipuoli ennen kaivausta	N -	VPS	26.6	2001
124,799	3	Savupiipun länsipuoli ennen kaivausta	W -	VPS	26.6	2001
124,799	4	Savupiipun länsipuoli ennen kaivausta	SW-	VPS	26.6	2001
124,799	5	Savupiipun eteläpuoli ennen kaivausta	SW-	VPS	25.6	2001
124,799	6	Savupiipun eteläpuoli ennen kaivausta	SE-	VPS	25.6	2001
124,799	7	Savupiipun eteläpuoli ennen kaivausta	SE-	VPS	25.6	2001
124,799	8	Savupiipun itäpuolelta esiin tullut portaiden jäännös	N -	VPS	25.6	2001
124,799	9	Savupiipun itäpuolelta esiin tullut portaiden jäännös	NE-	VPS	25.6	2001
124,799	10	Savupiipun itäpuolelta esiin tullut portaiden jäännös	NE-	VPS	25.6	2001
124,799	11	Savupiipun itäpuolelta esiin tullut betonilattia	S -	VPS	25.6	2001
124,799	12	Savupiipun itäpuolelta esiin tullut betonilattia	SE-	VPS	25.6	2001
124,799	13	Savupiipun itäpuolelta esiin tullut betonilattia	SE-	VPS	25.6	2001
124,799	14	Savupiipun itäpuolelta esiin tullut betonilattia	SE-	VPS	25.6	2001
124,799	15	Savupiipun itäpuoli ennen tutkimusten aloittamista	NE-	VPS	25.6	2001
124,799	16	Savupiipun itäpuoli ennen tutkimusten aloittamista	E -	VPS	25.6	2001
124,799	17	Savupiipun itäpuoli ennen tutkimusten aloittamista	E -	VPS	25.6	2001

ID	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM	Vuosi
124,799	18	Savupiipun pohjoispuoli esiin kaivettuna	E -	VPS	28.6	2001
124,799	19	Pohjoispuolelta esiin tullut tiililattia	N -	VPS	28.6	2001
124,799	20	Pohjoispuolelta esiin tullut seinänperustus	S -	VPS	28.6	2001
124,799	21	Pohjoispuolen tiililattia ja seinänperustus	S -	VPS	28.6	2001
124,799	22	Pohjoispuolen seinänperustus	NE-	VPS	28.6	2001
124,799	23	Pohjoispuolen tiililattia ja seinänperustus	E -	VPS	28.6	2001
124,799	24	Pohjoispuoli esiin kaivettuna	E -	VPS	28.6	2001
124,799	25	Pohjoispuolen tiililattia ja seinänperustus	NW-	VPS	28.6	2001
124,799	26	Pohjoispuolen tiililattia ja seinänperustus	NW-	VPS	28.6	2001
124,799	27	Pohjoispuolen seinänperustus	NE-	VPS	28.6	2001
124,799	28	Savupiipun länsipuolen pohjoisosan tiilirakenne	SW-	VPS	27.6	2001
124,799	29	Savupiipun länsipuoli	S -	VPS	27.6	2001
124,799	30	Länsipuolen pohjoisosan tiilirakenne	NW-	VPS	27.6	2001
124,799	31	Länsipuoli	NW-	VPS	27.6	2001
124,799	32	Länsipuoli	W -	VPS	27.6	2001
124,799	33	Länsipuoli	W -	VPS	27.6	2001
124,799	34	Länsipuoli ennen kaivausten aloittamista	W -	VPS	26.6	2001
124,799	35	Länsipuoli ennen kaivausten aloittamista	W -	VPS	26.6	2001
124,799	36	Savupiipun eteläpuolen tiilirakenne	SE-	VPS	25.6	2001
124,799	37	Savupiipun eteläpuolen tiilirakenne	E -	VPS	25.6	2001

ID	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM	Vuosi
124,799	38	Savupiipun eteläpuolen tiilirakenne	SE-	VPS	25.6	2001
124,799	39	Savupiipun eteläseinässä olevia kirjoituksia	S -	VPS	19.7	2001
124,799	40	Savupiipun kaakkoiskulmassa olevia kirjoituksia	SE-	VPS	19.7	2001
124,799	41	Inventointikohde 29	SE-	VPS	18.7	2001
124,799	42	Inventointikohde 28	S -	VPS	18.7	2001
124,799	43	Inventointikohde 28	N -	VPS	18.7	2001
124,799	44	Inventointikohde 28	N -	VPS	18.7	2001
124,799	45	Inventointikohde 28	W -	VPS	18.7	2001
124,799	46	Inventointikohde 28	W -	VPS	18.7	2001
124,799	47	Inventointikohde 28	S -	VPS	18.7	2001
124,799	48	Inventointikohde 28	SE-	VPS	18.7	2001
124,799	49	Inventointikohde 28	S -	VPS	18.7	2001
124,799	50	Inventointikohde 27a	SE-	VPS	18.7	2001
124,799	51	Inventointikohde 27b	SW-	VPS	18.7	2001
124,799	52	Inventointikohde 27c	SW-	VPS	18.7	2001
124,799	53	Inventointikohde 27c	SE-	VPS	18.7	2001
124,799	54	Inventointikohde 27d	SW-	VPS	18.7	2001
124,799	55	Inventointikohde 27d	SE-	VPS	18.7	2001
124,799	56	Inventointikohde 13	S -	VPS	17.7	2001
124,799	57	Inventointikohde 1	S -	VPS	17.7	2001

ID	Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	PVM	Vuosi
124,799	58	Inventointikohde 1	W -	VPS	17.7	2001
124,799	59	Invenointikohde 3	S -	VPS	17.7	2001
124,799	60	Inventointikohde 3	W -	VPS	17.7	2001
124,799	61	Inventointikohde 5	W -	VPS	17.7	2001
124,799	62	Inventointikohde 5	W -	VPS	17.7	2001

	Rantaviiva		Mj-polku
	Mj-alueen raja		Rakennuksen pohja, kellari
	Kiinteistöraja		Painanne

Karttula Souru V.-P. Suhonen 2001	Alueen yleiskartta Mittakaava: 1:2500 Museovirasto/RHO Puh. 09-40501
Mittaukset: Jaakko Latikka ja Donald Lillqvist	
Puht piirto: Jaakko Latikka 08/2001	

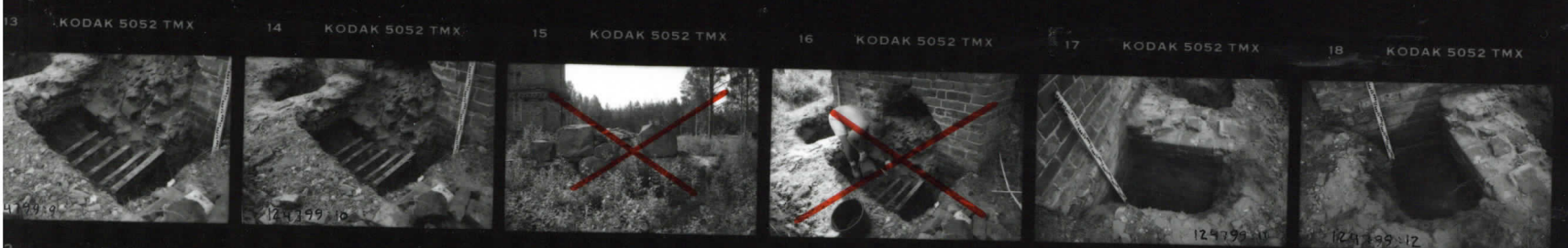
5578

1 1A 2 2A 3 3A 4 4A 5 5A 6 6A

7 7A 8 8A 9 9A 10 10A 11 11A 12 12A

13 13A 14 14A 15 15A 16 16A 17 17A 18 18A

19 19A 20 20A 21 21A 22 22A 23 23A 24 24A

Valok. U.-P. Suhonen 2001

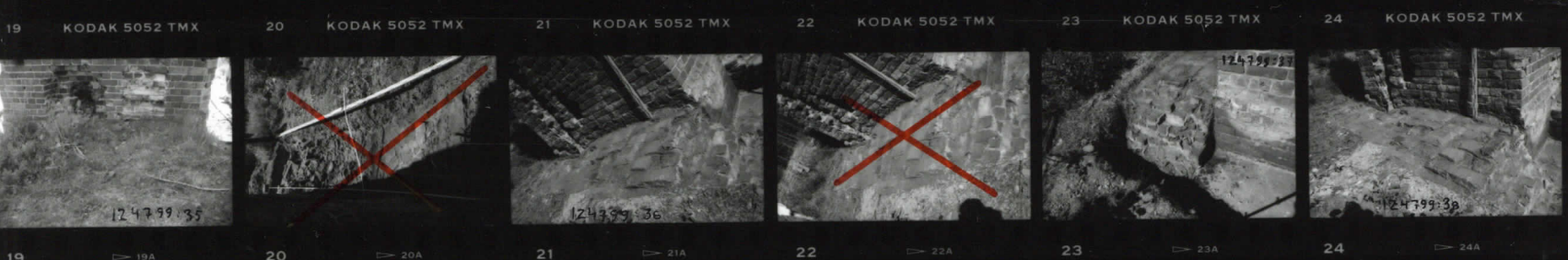
Rhomen 124799

Karttula

Souren Ruukki

Kartitus, raivaus. höyrykoneen saajupäin alaan kaivaa

5579

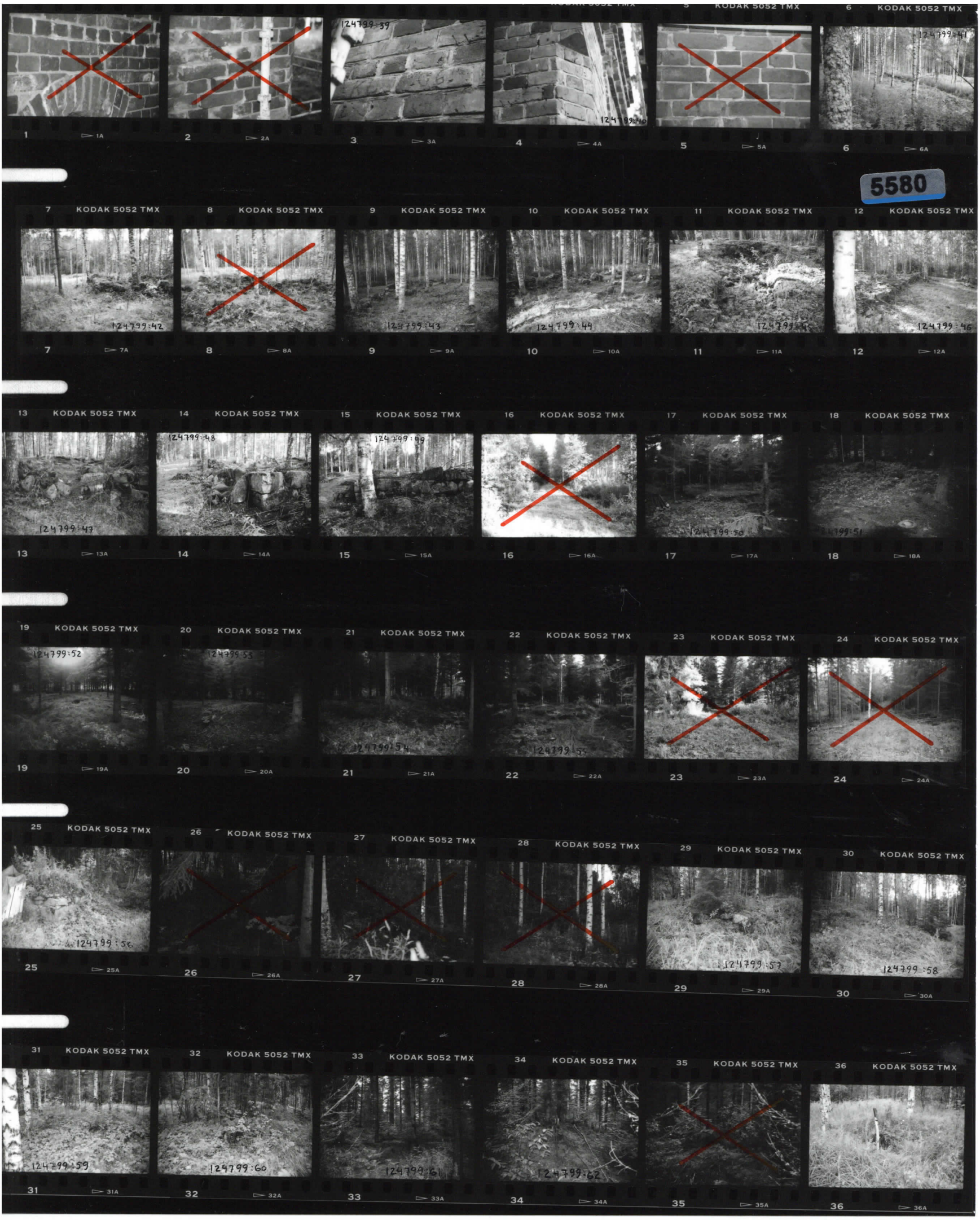
Valok. V-P Salonen 2001

Rhomenq 124 799:

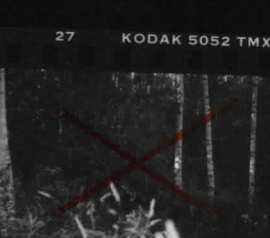
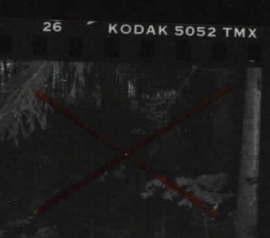
Kantula

Souren Ruukki

Ruukin alueen kartotus, muinaismuistopalan raivaus & höyrykoneen
savupiipun alaosan kokeilu

5580

Valok. V. P. Salonen

Kho reg. 124799

Kaattula

Souren ruukki

Ruukin alueen karttoitus, muinaismuistojen raivaus & häpykoneen saostus alasta
kaelkaiavan